

КНИЖКОВИЙ ОГЛЯД

Музична культура України у спогадах, матеріалах, листах / упоряд., вступ, ред., примітки Іван Лисенко. Київ: Видавництво «Рада» 2008. 574 с.

Книга письменника, джерелознавця і публіциста Івана Лисенка, автора *Словника співаків України* (1997), видання *Українські співаки у спогадах сучасників* (2003), книги *Музики сонячні дзвони* (2004), яка містила статті про українських співаків, композиторів, музикантів, серед яких чимало забутих і репресованих діячів, та *Словника музикантів України* (2005), в якому було представлено понад 1000 виконавців від найдавніших часів до наших днів, в тому й еміграційних. *Музична культура України у спогадах, матеріалах, листах* по-своєму унікальне видання, яке має декілька розділів. У першому вміщено спогади музикантів про своє творче життя (зокрема, оперного співака Платона Цесевича, композитора Павла Печеніги-Углицького); про окремі творчі колективи (цікаві спогади Михайла Кваліашвілі про прем'єру опери М. Лисенка «Тарас Бульба» на грузинській сцені 1932 року і Василя Войтенка про цю ж прем'єру на сцені Харківської опери 1924 року); про композиторів, співаків, диригентів, кобзарів,

режисерів (Дениса Січинського, Федора Якименка, Івана Алчевського, Бориса Кудрика, Нестора Городовенка, Дмитра Пилипка та багатьох інших). Другий розділ – *Матеріали* – містить автобіографії українських музичних діячів, третій розділ – *Листи*, адресовані авторові, в яких збереглося чимало цінних свідчень як біографічних, так і окремих подій та явищ української музичної культури. Серед інших – листи Василя Витвицького, Осипа Залеського, Івана Козловського, Юзефа Хомінського, Євгенії Зарицької. Весь цей матеріал творить широку панораму українського музичного життя епохи, яка хронологічно залишилася в минулому, але творчі артефакти якої продовжують своє життя у мистецькому просторі України. Через призму *літератури особистого документу*, а власне приватних архівних джерел, зокрема автобіографій, щоденників та листування, можемо глибше пізнати культурно-мистецький контекст доби, який дасть нам розуміння того, як і в яких умовах творилася українська музична культура, які чинники впливали на розвиток або й занепад окремих її явищ.

Уляна Граб

Записки НТШ, т. 267: Праці Музикознавчої комісії. Львів, 2014. 480 с.

Статті і повідомлення

- Уляна Граб. Українська музикологія (До 100-літнього ювілею заснування Інституту музикології Львівського університету), с. 9–19.
- Наталія Сиротинська. Богословський контекст української філософії, с. 20–27.
- Олександр Козаренко. Філософія музики як університетська дисципліна, с. 28–37.
- Оксана Гнатишин. Ідея концептуальної цілісності української музикології, с. 38–53.
- Юрій Ясіновський. Історія української музики в контексті сучасного наукового дискурсу, с. 54–60.
- Тарас Дубровний. Формування нової соціокультурної парадигми української музичної культури у вимірі постмодернізму, с. 61–66.
- Любов Кияновська. Психологічний портрет композитора як джерело пізнання індивідуального стилю, с. 67–74.
- Наталія Кашкадамова. Про міру та сферу впливу Російського музичного товариства на розвиток фортепіанного мистецтва у Східній Україні, с. 75–84.
- Ольга Катрич. Аналітичні конструкти авторської концепції теорії музично-виконавського мистецтва, с. 86–91.
- Андрій Карпяк. Особливості музичної мови флейтових концертів французьких композиторів XVIII століття, с. 92–99.
- Юрій Волощук. Сторінки скрипкового виконавства Східної Галичини першої третини XX століття, с. 100–109.
- Олена Рощенко. Національний оперний міф у творі Миколи Лисенка “Тарас Бульба”, с. 119–143.
- Олена Маркова. Оперна спадщина Миколи Лисенка в контексті мистецтва польсько-українського салону, с. 144–148.
- Олена Муравська. Творчість Миколи Лисенка і жанрово-стильові канони установок бідермаєру, с. 149–155.
- Яким Горак. Олександр Бережницький: життя і творчість, с. 156–165.
- Мирослава Новакович. Вагнерівська “драма майбутнього” та її рецепція у творчості Лесі Українки, с. 166–177.
- Ганна Карась. Публіцистика та музикознавча спадщина Осипа Залеського: жанри, напрями, здобутки, с. 178–201.
- Аделіна Єфіменко. Олів’є Месіан – творець музичної теології, с. 202–210.

- Володимир Пасічник. Науковий шлях Володимира Гошовського: від етнографії до фольклористики, с. 211–238.
- Наталія Савицька. Пізній період творчості Миколи Колесси в мистецькому просторі Львова, с. 239–251.
- Ольга Коменда. Жанрово-інтонаційні джерела тематизму (на прикладі творчості Олександра Козаренка), с. 252–283.

Матеріали

- Юрій Медведик. Автори пісень почаївського Богогласника (джерелознавчо-тексто-логічне дослідження), с. 287–317.
- Богдан Кіндратюк. Кампанологія на сторінках видань Наукового Товариства ім. Шевченка, с. 318–326.
- Уляна Граб. Листування Мирослава Антоновича та Олекси Горбача, с. 327–342.
- Оксана Гнатишин. Сага життєтворчості композитора Всеволода Задерацького, с. 343–376.
- Карл Дальгауз. Романтизм і бідермаєр: Про характеристику доби Реставрації в історії музики, с. 377–393.
- Олена Степанюк. Феномен виконавської поліфонії у дзеркалі щоденникових записів української піаністки Валентини Стешенко-Куфтіної, с. 394–409.
- Олег Смоляк. Мобільні елементи у традиційних народних колядках і щедрівках Східного Опілля (на матеріалі з сіл Мужилів, Носів, Новосілка, Завалів Підгаєцького району Тернопільської області), с. 410–416.

Критика і бібліографія

Юрій Медведик публікує 4 ґрунтовні рецензії на праці Ольги Шуміліної про стильову динаміку української партесної музики, Богдана Кіндратюка про дзвонарську культуру України, німецького славіста Ахіма Рабуса про мову українських духовних пісень і словацький славістичний збірник про духовні пісні. Олександр Козаренко оглядає монографію Андрія Карпяка про сучасне флейтове виконавство, а Надія Супрун-Яремко торкається колективної праці про вертеп і монографії Ірини Зінків про бандуру. Бібліографічні матеріали присвячені нотографії Мирона Федорева (Ірина Антонюк) та бібліографії праць німецького музиколога Карла Дальгауза (Зеновія Жмуркевич).

Безумовно, зміст чергового (вже п'ятого) тому Записок Музикознавчої комісії НТШ засвідчує широту наукової проблематики статей і матеріалів та їх ґрунтовне опрацювання, що промовляє за виразно якісне зростання української науки про музику.

***Перемишльські Архієпархіальні Відомості*, р. XI, ч. 16.** Перемишль 2014. 370 с.

Мирослава Новакович. Михайло Вербицький з погляду сучасності, с. 7–16.

Михайло Лесів. Спомин про бл. п. Володимира Пайташа (1927–2014), с. 323–327.

Про довоглітнього регента, церковного співця і музично-громадського діяча в Перемишлі, автора церковного-пісенного збірника *Горі Серця* (дві частини, Перемишль 1996, 2006). У своїх споминах *Перемишль — відгомін минулого* (Перемишль 2011) у розділі п'ятому *Служба Господу Богу через працю у своїй Церкві* (с. 249–292) пише про свою церковно-музичну працю. У додатку вміщено лист Пайташа до автора допису, в якому йдеться про мовні питання і висловлюється стурбованість з приводу неохайности мовного стилю у проповідях священників.

Книга протоколів Музичного товариства імені Миколи Лисенка / підготовка текстів, вступ, комент. Яким Горак // Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка. Тернопіль: Астон 2014. 424 с.

Поправлена книжкова версія, додано іменний покажчик; журнальна версія друкувалася частинами у нашому журналі: *Українська музика* (2012/3–4), с. 126–162; (2013/1, 2, 3, 4), с. 72–114, 108–155, 89–129, 111–137. Рец.: *Українська музика* (2015/3), с. 146–148 (Наталя Кашкадамова).

Зеновія Штундер. Народно-ладові основи гармонії Миколи Лисенка. Львів: Місіонер 2015. 176 с.

Дуже цінна праця, написана під керівництвом Станіслава Людкевича 1962 р. і захищена як кандидатська дисертація 1966 р. Видання доповнене нарисом про Авторку Володимира Грабовського, с. 167–174.

Перемиські Архієпархіальні Відомості, р. XII, ч. 17. Перемишль 2015. 139 с.

Спеціальний випуск до 200-літнього ювілею Михайла Вербицького.

Підготовка та ювілейні урочистості на Перемищині у березні 2015 р., с. 3–38.

Доповіді і матеріали наукової ювілейної конференції (Перемишль, 18 травня):

Юрій Ясіновський. Творчість отця Михайла Вербицького в історичній тягlostі: минуле, сучасне, майбутнє, с. 39–55.

Мирослава Новакович. Роль Перемишльської школи у конструюванні національної ідентичності українців Галичини, с. 56–65.

Олександр Козаренко. Стильові епіфанії у творчості о. Михайла Вербицького, с. 66–70.

Любов Кияновська. Символи і міфи постаті і творчості Михайла Вербицького в сучасному культурному просторі, с. 71–78.

Віктор Камінський. Проблеми редагування та виконання музики до театру Михайла Вербицького, с. 79–85.

Ольга Попович. Михайло Вербицький в житті українців Перемиської землі після Другої світової війни, с. 86–93.

Володимир Пилипович. Роль греко-католицького духовенства Надсяння в утвердженні національної символіки (середина XIX століття), с. 94–102.

Anna Siciak. Działalność Drukarni Biskupskiej i Drukarni Kapituły Greckokatolickiej w XIX wieku, с. 103–121.

Varia

Володимир Пилипович, Ольга Шуміліна. Нотатки про рукописний Співаник дяка Михайла Левицького з Улюча, с. 122–126.

Мирослава Новакович. Нове видання до ювілею отця Михайла Вербицького [Літургія для чоловічого хору], с. 127–129.

Богдан Білий. Слово про виставку, присвячену 200-річчю від дня народження о. Михайла Вербицького та 150-ій річниці першого публічного виконання гімну *Ще не вмерла Україна* в Перемишлі, с. 130–132.

Перемиська видавнича *Вербицькіяна* 2001–2015, с. 133–139.

Підготував Юрій Ясіновський

